

Nr 295.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigations-skolorna; given Stockholms slott den 16 april 1917.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels medgiva, att tillfällig löneförbättring under år 1918 må enligt nedan angivna grunder utgå till lärarpersonal vid sjökrigsskolan och skeppsgosseskolan samt till inspektör och lärarpersonal vid navigations-skolorna i riket, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer

den, som under år 1918 eller någon del av nämnda år är anställd i egenskap av lektor eller lärare i fysik eller franska språket vid sjökrigsskolan eller såsom rektor eller skollärare vid skeppsgosseskolan eller såsom inspektör, föreståndare, ordinarie eller extra lärare vid någon av rikets navigationsskolor.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp, som beräknas för helt år, där ej annorledes här nedan sägs:

vid sjökrigsskolan:

till lektor i 1:a—4:e lönegraderna	med 600 kronor
» » » 5:e lönegraden	» 400 »
» lärare i fysik	» 300 »
» » » franska språket	» 300 »

vid skeppsgosseskolan:

till rektor	med 600 kronor
» skollärare, som vid ingången av år 1918 är anställd i sådan egenskap, under förutsättning att han	

vid denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke
 uppnått 18 års ålder, med (500 + 200) = med 700 kronor
 till annan skollärare med (300 + 200) = » 500 »

vid navigationsskolorna:

till inspektör.....	med 500 kronor
» föreståndare med begynnelseavlöning av 5,000 kronor samt 2 ålderstillägg	» 400 »
» föreståndare med begynnelseavlöning av 5,000 kronor samt 1 ålderstillägg	» 600 »
» föreståndare med begynnelseavlöning av 5,000 kronor och utan ålderstillägg	» 600 »
» föreståndare med begynnelseavlöning av 4,500 kronor	» 600 »
» ordinarie lärare.....	» 600 »
» extra lärare i sjökaptens-, styrmans- samt 1:a och 2:a maskinist- klasserna med 15 kronor för veckotimme,	
» extra lärare i skepparklasserna vid navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Härnösand med 10 kronor för veckotimme,	
» extra lärare i 3:e maskinistklasserna och i skepparklassen vid navi- gationsskolan i Kalmar med 300 kronor för hela undervisnings- kursen, och	
» extra lärare i hälso- och förbandslära med 1 krona för undervis- ningstimme;	
dock att löneförbättring för extra lärare i intet fall må överstiga 300 kronor för varje lärare.	

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår till befattningshavare i samma ordning som lönen vid tjänsten eller, där avlöningen vid tjänsten utgår i form av arvode, i samma ordning som detta;

dels och för bestridande av kostnaderna för omnämnda löneförbättring på extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 29,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Hans Ericson.

Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 april 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden: VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÅRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Departementschefen, statsrådet Hans Ericson anförde härefter:

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, punkt 91, i anslutning till vad chefen för ecklesiastikdepartementet till statsrådsprotokollet över ecklesiastik-ärenden den 13 januari 1917 anført i fråga om tillfällig löneförbättring åt lärare vid de allmänna läroverken m. fl., föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag till tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal, Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, för berörda ändamål bland de extra förslagsanslagen å femte huvudtiteln för år 1918 beräkna ett belopp av 26,000 kronor.

Tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigationskolorna.

Då jag nu har för avsikt att framlägga definitivt förslag rörande den sålunda ifrågasatta tillfälliga löneförbättringen, anhåller jag att till en början få i korthet redogöra för de framställningar om löneförbättringar, som från lärare vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigationsskolorna inkommit till Kungl. Maj:t.

Framställningar om löneförbättringar.

Rektorn vid skeppsgosseskolan i Karlskrona har i skrivelse den 25 oktober 1916 anhållit att komma i åtnjutande av dyrtids- eller lönetillägg, motsvarande den under de senare åren inträdda stegringen i levnadskostnaderna, och *lärarna vid nämnda skola* hava i skrivelse den 23 samma månad anhållit att för år 1917 erhålla ett dyrtidstillägg av 250 kronor samt därjämte för gifta lärare med minderåriga barn 100 kronor jämte 36 kronor för varje barn. Dessa framställningar hava tillstyrkts av såväl chefen för skeppsgossekåren som stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona.

Lärarna vid skeppsgosseskolan i Marstrand hava i skrivelse den 24 oktober 1916 anhållit att från och med 1916 tillsvidare erhålla ett kristidstillägg i likhet med vad som beslutats för landets övriga folkskollärare samt därjämte ett skäligt tillägg, motsvarande den kommunala kristidshjälp, som folkskollärare tillerkänts eller hade att i allmänhet förvänta.

De ordinarie lärarna vid rikets navigationsskolor hava i skrivelse den 31 oktober 1916 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå 1917 års riksdag dels att höja det till dessa lärare utgående lönebelopp med 1,000 kronor för år och lärare och dels att, intilless en löne reglering bleve genomförd, bereda dem en provisorisk löneförbättring med 1,000 kronor för år och lärare, räknat från och med år 1916. Marinförvaltningen, som överlämnat framställningen till Kungl. Maj:t, har förklarat sig finna densamma behjärtansvärd.

Slutligen hava *5 extra lärare vid navigationsskolornas maskinistavdelningar* uti skrivelse i november månad 1916 hemställt om proposition till riksdagen om anvisande av medel till dyrtidshjälp åt sökandena, motsvarande 25 % av deras löneförmåner, att utgå från och med år 1916.

Vidare anhåller jag få erinra, att Kungl. Maj:t, på föredragning av chefen för ecklesiastikdepartementet, under särskilda punkter vid åttonde huvudtiteln i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag samt i proposition till riksdagen den 16 nästlidna mars (nr 148) framställt förslag om tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal tillhörande allmänna skolväsendet.

I anledning av vad sålunda förekommit anmodade dåvarande chefen för sjöförvarsdepartementet genom skrivelse den 27 mars 1917 marinförvaltningen att, med beaktande av vad under åttonde huvudtiteln och i nyssnämnda proposition den 16 nästlidna mars (nr 148) föreslagits i fråga om tillfällig löneförbättring för lärarpersonal under sistnämnda huvudtitel, snarast möjligt verkställa utredning rörande sådan löneförbättring för lärarpersonal under femte huvudtiteln samt till Kungl. Maj:t inkomma med det yttrande och förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Sedermera hava ytterligare framställningar angående löneförbättringar genom vederbörande stationsbefälhavare överlämnats från *rektorn vid skeppsgosseskolan i Karlskrona* samt från *lärarna vid skeppsgosseskolorna i Karlskrona och Marstrand*; och hava sökandena därvid, under erinran att de ej vore upptagna i det förslag till provisorisk löne-reglering för år 1918 för viss personal vid marinen, som vore avsett att föreläggas innevarande års riksdag, anhållit om dylik löne-reglering från och med år 1918 med belopp, som av rektorn och lärarna vid skolan i Karlskrona föreslagits till minst 25 % av nu utgående löneför-måner samt av lärarna vid skolan i Marstrand till 30 % av samma löneför-måner. Dessa framställningar hava överlämnats till marinförvaltningen för att tagas i övervägande vid utförandet av förenämnda utredningsuppdrag.

Till fullgörande av det ämbetsverket sålunda lämnade uppdraget har marinförvaltningen i skrivelse den 5 april 1917, efter inspektörens för navigationsskolorna i riket hörande i vad anginge navigationsskolorna, anført huvudsakligen följande.

Marinförvalt-
ningen.

Den lärarpersonal, för vilken löneförhöjning kunde ifrågasättas, inginge bland den personal, som tillhörde någon av nedannämnda skolor, nämligen sjökrigsskolan, skeppsgosseskolan eller navigationsskolorna i riket; och ville marinförvaltningen upptaga föreliggande fråga till be-handling i nedan angiven ordning.

Sjökrigsskolan.

Av skolans lärare torde ej andra än lärarna i icke militära ämnen kunna ifrågakomma till erhållande av löneförbättring.

Å skolans stat vore uppförda 2 lektorer med lön.....	kronor 2,600: —
tjänstgöringspenningar	» 1,400: —
	<hr/>
	kronor 4,000: —

Båda åtnjöte tillökning i lön och tjänstgöringspenningar, utgående från förslagsanslaget till ålderstillägg, den ena till belopp av 2,000 kronor och den andra till belopp av 1,500 kronor, vadan deras samtliga avlöningsförmåner sålunda belöpte sig till respektive 6,000 och 5,500 kronor.

I den tablå, som återfunnes å sid. 45 i förberörda nådiga proposition den 16 sistlidna mars (nr 148), upptoges löneförbättring för lektorer vid allmänt läroverk till följande belopp:

för lektor i 4:e lönegraden med nuvarande avlöning av 5,500 kronor	kronor	600: —
för lektor i 5:e lönegraden med nuvarande avlöning av 6,000 kronor	»	400: —

I överensstämmelse härmed borde sålunda av sjökrigsskolans båda lektorer den ena upptagas med en löneförbättring av	kronor	600: —
och den andra med	»	400: —

Skolans övriga tvenne icke militära lärare åtnjöte avlöning per timme, och kunde deras årsinkomst beräknas för den ena till 2,100 kronor och för den andra till 1,800 kronor. Ingendera hade, enligt vad marinförvaltningen under hand inhämtat, ordinarie anställning vid annat läroverk. De torde närmast vara att jämföra med extra ordinarie lärare vid allmänt läroverk, för vilka i nyssnämnda proposition nr 148 upptoges en årlig löneförbättring av 300 kronor; och föresloges därför vardera till löneförbättring med 300 kronor, eller för båda	»	600: —
eller tillsammans för sjökrigsskolan	kronor	1,600: —

Skeppsgosseskolan.

Denna skolas rektor åtnjöte i lön	kronor	2,500: —
i tjänstgöringspenningar	»	1,000: —
samt ålderstillägg	»	1,000: —
tillsammans		kronor 4,500: —

Han torde närmast bära jämföras med adjunkt i 4:e lönegraden vid allmänt läroverk (sid. 45 i propositionen nr 148) och sålunda beredas löneförbättring med ett belopp av

kronor	600: —
--------	--------

Skollärarna vid skeppsgosseskolan vore däremot att jämställa med folkskollärare.

De åtnjöte i lön 1,700 kronor samt tre ålderstilllägg efter respektive 5, 10 och 15 år à 300 kronor, vadan de komme upp till en årsinkomst av högst 2,600 kronor.

Av de 10 lärare, som upptoges å skolans stat, innehade två samtliga ålderstilllägg, tre två ålderstilllägg och fyra ett ålderstilllägg. En vore sålunda för närvarande utan ålderstilllägg.

I statsverkspropositionen till 1917 års riksdag (åttonde huvudtiteln sid. 476) föresloges såsom tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolorna under år 1918

a) ett årligt belopp av 500 kronor till den, som vid ingången av år 1918 vore anställd i egenskap av ordinarie lärare vid folkskola, under förutsättning att befattningshavaren vid denna tidpunkt hade eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder,

b) ett årligt belopp av 300 kronor till varje ordinarie lärare, som icke ägde erhålla tillfällig löneförbättring med det i punkt a) omförmälda belopp.

Enligt inhämtade upplysningar vore av skeppsgosseskolans 10 lärare 4 hänförliga under a) och borde sålunda föreslås till en löneförbättring av 500 kronor för en var, varför kostnaden sålunda belöpte sig till ... kronor 2,000: —

De återstående 6 borde erhålla en var 300 kronor med tillsammans » 1,800: —

Det vore dock att märka, att folkskolornas lärare under år 1917 i många fall, framför allt i städerna, erhållit bidrag från kommunerna med växlande belopp upp till 600 kronor. Även om dessa belopp komme att vid inträdande löneförbättring från statsverkets sida något reduceras, torde de dock icke i sin helhet bortfalla. Med hänsyn till vikten av att för skeppsgosseskolan erhålla verkligt dugande lärare, syntes det nödvändigt, att dessa icke i löneförmåner ställdes ofördelaktigare än folkskollärarna i allmänhet, och härav betingades också, att den löneförbättring statsverket bestode för skeppsgosselärarna bleve något högre än för folkskollärarna. Åtminstone torde det

tillägg, som komme att beredas de förra, böra sättas 200 kronor högre än för de senare.

För skeppsgosseskolans 10 lärare belöpte sig kostnaden för dylik löneförbättring å tillhopa kronor 2,000: —
och för skeppsgosseskolan i dess helhet sålunda till... kronor 6,400: —

Navigationsskolorna.

Å navigationsskolornas stat vore uppförda:

1 inspektör med arvode av 7,500 kronor,
4 föreståndare med lön å 3,050 kronor och tjänstgöringspenningar 1,950 kronor, tillsammans 5,000 kronor,
1 föreståndare med lön å 2,850 kronor och tjänstgöringspenningar 1,650 kronor, eller tillsammans 4,500 kronor,
14 ordinarie lärare med lön å 2,150 kronor, tjänstgöringspenningar 1,050 kronor och ortstillägg 300 kronor, tillsammans 3,500 kronor,
4 ordinarie lärare med lön å 2,150 kronor, tjänstgöringspenningar 1,050 kronor, tillsammans 3,200 kronor, samt slutligen extra lärare med avlöning beräknad efter antalet undervisningstimmar per vecka.

För beräkning av avlöningsförbättring till denna personal torde förslaget i propositionen nr 148 angående de allmänna läroverkens lärare böra läggas till grund.

Vad inspektören beträffade, vore intet ålderstillägg för honom i stat uppfört, och torde löneförbättringen till honom böra, i överensstämmelse med vad i nämnda proposition föresloges för befattningshavare med motsvarande löneinkomst och på det att inspektörens löneförmåner icke skulle understiga de förmåner, som, inberäknat boställe eller hyresersättning, tillkomme föreståndarna vid de större navigationsskolorna, sättas till kronor 500: —

För föreståndare höjdes avlöningen efter 5 år med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor samt för ordinarie lärare efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring för varje gång med 500 kronor. Dessutom åtnjöte föreståndaren fri bostad, som upplättes av den stad, där skolan vore belägen.

Av föreståndarna åtnjöte för närvarande tre båda ålderstilläggen med 1,000 kronor och av lärarna hade två tre ålderstillägg med 1,500 kronor, två tvenne

ålderstillägg med 1,000 kronor och tre ett ålderstillägg med 500 kronor. I följd härav hade

										Utgör
3	föreståndare	vardera	6,000	kronor	} och torde där- för bära i över- ensstämmelse med vad i pro- positionen nr 148 föresloges } för de allmän- na läroverken } upptagas till } löneförbättring } med vidstå- } ende belopp.	400: —	1,200: —	—	—
1	»		»	5,000	»		600: —	600: —	—	—
1	»		»	4,500	»		600: —	600: —	—	—
2	ordinarie lärare		»	5,000	»		600: —	1,200: —	—	—
2	»	»	»	4,500	»		600: —	1,200: —	—	—
3	»	»	»	4,000	»		600: —	1,800: —	—	—
7	»	»	»	3,500	»		600: —	4,200: —	—	—
4	»	»	»	3,200	»		600: —	2,400: —	—	—

Vad de extra lärarna beträffade, syntes de i huvudsak bära jämföras med de extra ordinarie lärarna vid de allmänna läroverken. Med hänsyn emellertid därtill att den undervisningsskyldighet, som per vecka tillkomme de olika extra lärarna vid navigationsskolorna, vore högst växlande och arvodesbeloppen i de olika ämnena varierande, syntes det knappast lämpligt att bestämma det för de extra lärarna vid de allmänna läroverken föreslagna beloppet av 300 kronor såsom i varje fall utgående till navigationsskolornas extra lärare. Det torde vara lämpligare att i fråga om dessa senare fastslå en viss procent såsom norm för löneförbättringen, och syntes denna lämpligen bära sättas till 10 % å det i stat uppförda arvodet. För att emellertid de extra navigationsskolelärarna icke måtte i något fall givas en fördelaktigare ställning än de extra lärarna vid de allmänna läroverken, torde en begränsning uppåt bära sättas så, att löneförbättringen visserligen bestämdes att utgå med 10 %, dock icke i något fall med högre belopp än 300 kronor.

För de extra lärarna funnes i stat uppförda arvoden å tillsammans 67,770 kronor. 10 % härå utgjorde 6,777 kronor, men med hänsyn till den begränsning uppåt, som föreslagits, skulle den föreslagna löneförbättringen uppgå till i runt tal kronor 6,500: —

För navigationsskolorna skulle sålunda löneförbättringen i dess helhet uppgå till kronor 20,200: —

Vad sjökrigshögskolan beträffade, erinrade marinförvaltningen därom, att densamma under de senaste åren till följd av mobiliseringen icke bedrivit sin verksamhet, varför något förslag om löneförbättring för dess lärare icke nu borde ifrågakomma, helst som de civila lärarna jämväl under den tid, undervisningen icke uppehållits, enligt särskilda nådiga brev den 12 mars 1915 och den 14 april 1916 medgivits att uppbära sina arvoden oavkortade.

Slutligen ville marinförvaltningen i fråga om marinintendentskolan erinra, att de två lärare, för vilka bestämda arvodesbelopp i staten funnes upptagna, vore civilmilitära tjänstemän och sålunda i annan egenskap föreslagits till provisorisk avlöningsförbättring samt att övriga lärare vid skolan anställdes medelst kontrakt. De förhöjningar, som kunde betingas av den rådande dyrtiden, reglerades sålunda för dessa senare utan att särskilda åtgärder härför behövde vidtagas. Anslaget till skolan hade i allmänhet lämnat ganska avsevärd behållning, men skulle detsamma för framtiden visa sig otillräckligt, torde framställning säkerligen komma att göras om den ökning, som kunde bliva erforderlig.

De medel, som enligt förestående förslag skulle erfordras till löneförbättring för år 1918 för lärarpersonal under femte huvudtiteln, belöpte sig sålunda till

för sjökrigsskolan	kronor	1,600: —
» skeppsgosseskolan	»	6,400: —
» navigationsskolorna	»	20,200: —
		<hr/>
	eller tillsammans kronor	28,200: —

Departements-
chefen.

I anslutning till de framställningar om löneförbättringar, som enligt vad i det föregående omförmåltts blivit gjorda under 8:e huvudtiteln dels i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag och dels i propositionen den 16 nästlidna mars (nr 148), torde jämväl frågan om tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter och navigationsskolorna nu böra underställas riksdagens prövning. Under föreliggande förhållanden är det synnerligen angeläget, att denna personal erhåller en inkomstförbättring, som motsvarar vad som kan komma att beredas jämnställd personal vid andra statens läroanstalter.

Vid de löneregleringar, som senast ägt rum för de nu till löneförbättring ifrågasatta lärarna, hava dessa lärare i lönehänseende ställts

i jämbredd med lärarna i vissa anstalter tillhörande allmänna skolväsendet, och denna likställighet torde böra bibehållas, då fråga nu uppstått om löneförbättring för de senare.

Förslaget om tillfällig löneförbättring för lärarpersonal å 8:e huvudtiteln stater avser år 1918, och gäller min framställning jämväl samma år. För år 1917 skulle den personal, som med mitt förslag avses, komma i åtnjutande av krigstidstillägg, därest riksdagen godkänner därom framlagt förslag.

Den för år 1918 avsedda tillfälliga löneförbättringen torde med visst undantag, till vilket jag i det följande återkommer, böra utgå med de belopp, som av marinförvaltningen blivit föreslagna; och vill jag i övrigt till vad marinförvaltningen anfört endast föga några erinringar.

Vid den senaste löneregleringen för sjökrigsskolan, som ägde rum år 1905, likställdes skolans lektorer uttryckligen med lektorerna vid de allmänna läroverken och deras löneförmåner upptogos i enlighet härmed, liksom läroverkslektorernas, i fem lönegrader. De båda övriga av marinförvaltningen avsedda icke militära lärarna i sjökrigsskolan undervisa i ämnena fysik och franska språket. Till undvikande av missförstånd torde böra utsägas, att det är dessa båda lärare, som den ifrågasatta löneförbättringen skall tillkomma.

Chefen för sjökrigsskolan, som beretts tillfälle att taga del av marinförvaltningens förslag i vad det avser lärarna vid denna skola, har förklarat sig till alla delar biträda detsamma.

Vid den senaste löneregleringen för rektorn och skollärarna vid skeppsgosseskolan — vilken ägde rum år 1911 och varvid avlöningsförmånerna för rektorn bestämdes till enahanda belopp som för adjunkt vid allmänt läroverk, ehuru med något högre begynnelseavlönning — likställdes skollärarna i lönehänseende med folkskollärare. Vid sådant förhållande anser jag lika med marinförvaltningen, att avlöningsförbättring bör tillkomma dessa lärare enligt grunder, som beträffande folkskollärare föreslagits i statsverkspropositionen under punkt 187 av 8:e huvudtiteln. Likaledes anser jag mig böra för en var av de 10 skeppsgosselärarna upptaga den av marinförvaltningen förordade ytterligare löneförbättringen av 200 kronor, vilken förbättring komme att motsvara de till folkskollärarna utgående kommunala bidragen. Det kan erinras, att en annan grupp av lärare, som åtnjuter enahanda fasta avlöning, som skollärarna vid skeppsgosseskolan, nämligen lärarna vid folkskoleseminariernas övningsskolor, enligt propositionen nr 148 skulle komma i åtnjutande av något högre sammanlagda avlöningsförmåner, än som nu ifrågasätts för skeppsgosselärarna.

Beträffande navigationsskolornas personal har marinförvaltningen föreslagit, bland annat, att löneförbättringen till de extra lärarna måtte få, med viss begränsning, utgå med 10 % av det i stat uppförda arvodet. Detta arvode är i de flesta fall bestämt till visst belopp för veckotimme, i sjökaptens-, styrmans- samt 1:a och 2:a maskinistklasserna 120 à 150 kronor och i skepparklasserna vid navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Härnösand 40 kronor. I 3:e maskinistklasserna och i skepparklassen vid navigationsskolan i Kalmar är arvodet dock upptaget till visst belopp, 1,200 kronor, för hela undervisningskursen i dessa klasser. Vidare utgår arvodet för undervisningen i hälso- och förbandslära vid samtliga skolorna till 7 kronor 50 öre för varje undervisningstimme. I stället för vad marinförvaltningen i denna del föreslagit förordar jag, att — på sätt beträffande en del timlärare föreslagits i den till innevarande års riksdag avlätna propositionen nr 215 angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid privatläroverken — löneförbättringen måtte få utgå i form av ett tillägg till timlönen, och torde detta tillägg kunna bestämmas till 15 kronor för veckotimme för lärare i sjökaptens-, styrmans- och 1:a och 2:a maskinistklasserna samt 10 kronor för veckotimme för lärare i de skepparklasser, som avlönas med 40 kronor för veckotimme. Löneförbättringen för lärarna i 3:e maskinistklasserna och skepparklassen vid skolan i Kalmar torde kunna bestämmas till 300 kronor för hela undervisningskursen och löneförbättringen för lärarna i hälso- och förbandslära till 1 krona för varje undervisningstimme. Löneförbättringen till de extra lärarna torde, i enlighet med marinförvaltningens förslag, böra begränsas till 300 kronor. Sammanlagt torde löneförbättringen till extra lärarna enligt nu angivna grunder kunna beräknas uppgå till något högre belopp än enligt den av marinförvaltningen föreslagna beräkningsgrunden.

Vidkommande lärarna vid sjökrigshögskolan och marinintendent-skolan finner jag lika med marinförvaltningen någon löneförbättring för dem icke kunna ifrågasättas.

Det anslagsbehov för år 1918, som erfordras för nu ifrågavarande ändamål, bör med den av mig förordade ändringen i marinförvaltningens förslag beräknas till i runt tal 29,000 kronor. Då emellertid ändringar i personalförhållandena kunna ifrågakomma, bör anslaget erhålla förslagsanslags natur.

Av Kungl. Maj:t beräknades i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag för nu ifrågavarande ändamål ett belopp av 26,000 kronor, vadan sålunda en anslagsökning av 3,000 kronor bliver erfor-

derlig. Emellertid torde medel till täckande av det överskjutande beloppet kunna beredas genom den minskning i anslagsbehovet för pensionering enligt ändrade grunder av marinens stammanskap m. m., som enligt en denna dag till riksdagen avlåten proposition beräknats i jämförelse med vad i statsverkspropositionen upptagits för samma ändamål.

Det torde böra få överlämnas åt Kungl. Maj:t att utfärda de närmare bestämmelser, som kunna erfordras i fråga om den tillfälliga löneförbättringens utgående och villkoren för densammas åtnjutande.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att

dels medgiva, att tillfällig löneförbättring under år 1918 må enligt nedan angivna grunder utgå till lärarpersonal vid sjökrigsskolan och skeppsgosseskolan samt till inspektör och lärarpersonal vid navigations-skolorna i riket, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under år 1918 eller någon del av nämnda år är anställd i egenskap av lektor eller lärare i fysik eller franska språket vid sjökrigsskolan eller såsom rektor eller skollärare vid skeppsgosseskolan eller såsom inspektör, föreståndare, ordinarie eller extra lärare vid någon av rikets navigations-skolor.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp, som beräknas för helt år, där ej annorledes här nedan sägs:

vid sjökrigsskolan:

till lektor i 1:a—4:e lönegraderna	med 600 kronor
» » » 5:e lönegraden	» 400 »
» lärare i fysik	» 300 »
» » » franska språket	» 300 »

vid skeppsgosseskolan:

till rektor	med 600 kronor
» skollärare, som vid ingången av år 1918 är anställd i sådan egenskap, under förutsättning att han vid denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder, med	(500+200)= » 700 »
» annan skollärare med	(300+200)= » 500 »

vid navigationsskolorna:

till inspektör.....	med 500 kronor
» föreståndare med begynnelseavlöning av 5,000 kronor samt 2 ålderstillägg	» 400 »
» föreståndare med begynnelseavlöning av 5,000 kronor samt 1 ålderstillägg	» 600 »
» föreståndare med begynnelseavlöning av 5,000 kronor utan ålderstillägg	» 600 »
» föreståndare med begynnelseavlöning av 4,500 kronor	» 600 »
» ordinarie lärare	» 600 »
» extra lärare i sjökaptens-, styrmans- samt 1:a och 2:a maskinist- klasserna med 15 kronor för veckotimme,	
» extra lärare i skepparklasserna vid navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Härnösand med 10 kronor för veckotimme,	
» extra lärare i 3:e maskinistklasserna och i skepparklassen vid navi- gationsskolan i Kalmar med 300 kronor för hela undervisnings- kursen, och	
» extra lärare i hälso- och förbandslära med 1 krona för undervis- ningstimme;	
dock att löneförbättring för extra lärare i intet fall må överstiga 300 kronor för varje lärare.	

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår till befattningshavare i samma ordning som lönen vid tjänsten eller, där avlöningen vid tjänsten utgår i form av arvode, i samma ordning som detta;

dels ock för bestridande av kostnaderna för omförmälda löneförbättring på extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 29,000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, bifalla; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

W. G. Stiernstedt.